

Raadsinformatiebrief

Datum	9 November 2021	Zaaknummer	1948415729
		Portefeuille	Werk, jeugd en cultuur M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Aanpak Toeslagenaffaire Meierijstad		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Aanpak van de Toeslagenaffaire in Meierijstad

Aanleiding

Duizenden ouders in Nederland zijn getroffen door de problemen met kinderopvangtoeslag. De Belastingdienst/Toeslagen compenseert hen daar financieel voor, na beoordeling door de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT). UHT is een apart onderdeel van Toeslagen, en speciaal opgericht om het herstel te verzorgen en een financiële compensatie te verstrekken. Maar voor wie in de problemen is geraakt is dat niet altijd voldoende. Er kunnen bijvoorbeeld ook problemen zijn ontstaan rondom huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. Gemeenten zijn daarom eind 2020 gevraagd om ouders die (mogelijk) gedupeerd zijn aanvullend over de volle breedte hulp te bieden en te ondersteunen. Uw raad heeft eerder geïnformeerd naar de situatie van gedeputeerden. Daarom informeren wij met deze raadsinformatiebrief over de stand van zaken.

De staatssecretaris heeft erkend dat de hersteloperatie kinderopvangtoeslagen nog niet altijd vlot verloopt. De wet- en regelgeving en de uitvoering is complex. Zij rapporteert de Tweede Kamer periodiek over de voortgang. Ook is nog nieuwe aanvullende wetgeving in voorbereiding. Dit betreft 3 nieuwe regelingen voor kinderen, voor ex-partners en voor inwoners die geraakt zijn door de andere Toeslagen (huur-, zorgtoeslag en kind gebonden budget). De VNG heeft de Tweede Kamer en het Kabinet op 28 oktober geadviseerd hierover pas te besluiten en te communiceren, zodra het huidige proces is herijkt, en de uitvoering van de nieuwe regelingen kan worden waargemaakt.

Kernboodschap

Meierijstad wil zich inzetten om een bijdrage te leveren aan het oplossen van deze problematiek, voor de betrokkenen, recht doen aan deze gedupeerde ouders, en daarmee ook een bijdrage leveren aan het herstel van vertrouwen in de overheid. Gemeenten zetten veelal een vast contactpersoon/casemanager in om contact te leggen met inwoners die (mogelijk) gedupeerd zijn en te bekijken of er extra hulp of ondersteuning nodig is. In Meierijstad worden die werkzaamheden gedaan door de Armoedeambassadeur.

Ons college heeft de Armoedeambassadeur bij collegebesluit van 16 februari 2021 aangewezen als contactpersoon voor de ouders en voor de Belastingdienst. De werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de afspraken die het Rijk en de VNG hebben gemaakt.

Bij de Belastingdienst hebben zich uiteindelijk 103 ouders gemeld uit onze gemeente, die mogelijk kunnen worden gezien als gedupeerde ouder. Die beoordeling wordt gedaan door de uitvoeringsorganisatie UHT. In afwachting van die beoordeling of tegelijkertijd met die beoordeling heeft de Armoedeambassadeur de afgelopen maanden met alle ouders contact gezocht.

Plan van Aanpak Leefgebieden:

Door de gemeente kan, namens de Belastingdienst, hulp aangeboden worden op 5 leefgebieden. Te weten: Wonen, werken (participatie), financiën, gezondheid en opvoeding.

De Belastingdienst levert via hun portal de gegevens aan van de aangemelde ouders. Met hen is contact gezocht door de Armoedeambassadeur.

Van de 103 ouders hebben tot nu toe 18 ouders aangegeven behoefte te hebben aan een vorm van ondersteuning. Inmiddels hebben met al deze 18 ouders gesprekken plaatsgevonden en is bekeken welke hulp nodig is. De overige ouders geven aan op dit moment geen verdere hulp te willen/nodig te hebben van de gemeente. Zij wachten op de beslissing van de Belastingdienst tot erkenning en compensatie. Die keuze respecteren we uiteraard.

Aantal mogelijk gedupeerde ouders Meierijstad	Reeds benaderd door de Contactpersoon Meierijstad	In behandeling Plan van Aanpak opgesteld voor 7	Reeds gecompenseerd door de Belastingdienst
103	103	18	Onbekend +

+ Vanaf 1-9-2021 meldt de Belastingdienst alleen nog ouders aan bij de gemeente die ook daadwerkelijk hulp willen van de gemeente. Voor zover bekend waren op 2 juli 2021 26 ouders daadwerkelijk erkend en gecompenseerd door de Belastingdienst. Deze informatie is toen eenmalig verstrekt door de Belastingdienst. Er wordt nu geen melding meer gemaakt van de reeds gecompenseerde ouders door de Belastingdienst. Het daadwerkelijk aantal erkende gedupeerde ouders is dus niet bekend.

Resultaten intake gesprekken per heden

18 ouders hebben gevraagd om ondersteuning. Met hen zijn individuele gesprekken gevoerd. Ter ondersteuning zijn bij 7 gezinnen verschillende trajecten ingezet, bijvoorbeeld:

- Vitaliteitstrajecten voor ouders met gezondheidsproblemen
- Toeleiding naar werk
- Hulp bij schulden
- Gebruik van minimaregelingen

In de andere 11 gevallen was (nog) geen actie of trajectplan vanuit de gemeente nodig. Veel ouders geven aan blij te zullen zijn als hun verzoek om compensatie door de Belastingdienst uiteindelijk wordt ingewilligd en afgerond, en zij een nieuwe start kunnen gaan maken. In het algemeen vinden alle ouders de hele toestand het ergst voor hun kinderen. Ze hebben mooie jaren met de kinderen gemist en niet altijd alles kunnen geven wat ze wel in normale omstandigheden hadden kunnen geven.

Vooraf ook het luisterend oor van de Armoedeambassadeur en de individuele aandacht wordt gewaardeerd.

Kwijtschelding schulden

Het zo snel als mogelijk kwijtschelden van schulden is een essentieel onderdeel van het herstellen van het collectief onrecht wat gedupeerde ouders door de overheid is aangedaan. Het kwijtschelden van schulden biedt gedupeerde ouders rust, zekerheid en zicht op een nieuwe schuldenvrije start.

Publieke schulden bij de gemeente

Het kabinet heeft besloten dat schulden van gedupeerde ouders bij de Belastingdienst/Toeslagen en andere publieke uitvoeringsorganisaties worden kwijtschelden. Ook gemeenten en waterschappen zijn gevraagd om openstaande vorderingen kwijt te schelden, vooruitlopend op de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen, die per 1 januari 2022 in werking treedt. Het college heeft bij besluit van 6 juli 2021 besloten hieraan gehoor te geven en medewerking te verlenen in het belang van de getroffen ouders.

In Meierijstad komen 24 gezinnen in aanmerking voor kwijtschelding van openstaande schulden bij onze gemeente. Aan hen wordt kwijtschelding verleend.

-Openstaande vorderingen bij Belastingen

Dit betreft openstaande bedragen van 20 gezinnen voor een totaalbedrag van € 6.940,75.

-Openstaande vorderingen bij Toegang Debiteurenbeheer Participatie wet:

Dit betreft 4 (voormalige) cliënten met openstaande vorderingen van in totaal € 30.566,92.

Private(zakelijke) schulden

Het kabinet is voornemens ook kwijtschelding van private schulden onder bepaalde voorwaarden mogelijk te maken, en werkt hiervoor nog aan een oplossing. Verwacht wordt dat in december een landelijk loket wordt geopend, en de Stichting Sociale Banken Nederland (SBN) namens de Belastingdienst/Toeslagen aan de slag kan met het oplossen van private schulden voor gedupeerde ouders. SBN is een consortium van kredietbanken van gemeenten.

Communicatie

Met deze raadsinformatiebrief brengen wij u op de hoogte van de aanpak en opgedane ervaringen.

Participatie

De Adviesraad sociaal domein is eveneens geïnformeerd over de stand van zaken.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Financiën

De kosten die de gemeente maakt i.v.m. de hersteloperatie Toeslagenaffaire (van inzet van de contactpersoon, plan van aanpak, kwijtschelding schulden) kunnen gedeclareerd worden bij het Rijk en komen voor vergoeding in aanmerking. De verantwoording vindt plaats binnen de financiële kaders die de VNG heeft afgesproken met het Ministerie.

Planning

Niet van toepassing

Bijlage(n)

-

Ter inzage documenten

-

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad
De secretaris, De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij